

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

Planinski

V E S T N I K



7-8
2015



PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

4,90
EUR



TEMI MESECA

120 let Aljaževega stolpa
Zemljevidi

Z NAMI NA POT

Raduha, Bernske Alpe

INTERVJU

Slavc Rožič
Alain Gherzen
Markus Reiterer

120
let
Planinskega
vestnika

V gore z zemljevidi PZS!

Zemljevidi PZS pokrivajo vsa pomembna slovenska hribovita območja.

Podatke nenehno preverjamo na terenu in jih redno posodabljam.

Izbirate lahko med klasičnimi papirnatimi in novimi plastificiranimi zemljevidi.

Naše gore so nazorno prikazane na papirju z informacijami o poteh, kočah, turnih smukih, plezališčih, naravnih in kulturnih zanimivostih, brezpotjih ...

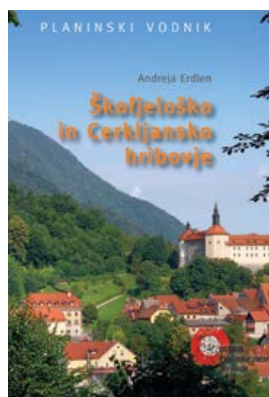
Z nakupom prispevate k zbiranju sredstev za obnovo in vzdrževanje planinskih poti.



IZ PLANINSKE ZALOŽBE – 50-ODSTOTNI POPUST

Vodnik Polhograjsko hribovje, Božidar Lavrič

V vodniku so na 144 straneh opisane poti v Polhograjskem hribovju, ki se zahodno od Ljubljane dviga nad Sorškim poljem. Poljanska Sora ga na severu loči od Škofjeloškega hribovja. Marsikdo hribovje še vedno poimenuje Polhograjski Dolomiti po kamnini, ki se zlasti v višjih delih gorstva prikaže na plan kot veliki, škrbinasti zobje. V vodniku so opisane poti iz doline Gradašnice, iz doline Horjulščice, iz Medvod, Poljanske doline in iz Ljubljane. Format: 120 x 160 mm; 144 strani, šivano z nitjo, okrogel hrbet



Vodnik Škofjeloško in Cerkljansko hribovje, Andreja Erdlen

Prednost Škofjeloškega in Cerkljanskega hribovja, ki spadata v predgorje Alp, je prav v tem, da ju lahko obiskujemo v vseh letnih časih. Spomladi se bomo veselili prvih ozelenelih dreves, znanilcev pomladi, in čudovitega cvetja, poleti nam bodo gozdovi nudili prijetno senco, na travnikih nas bo pozdravljalo petje čričkov, občudovali bomo cvetje in pisane metulje. Jeseni nas bodo prevzele škrlatne barve gozdnega listja. Tudi pozimi, ko bo hribe prekril sneg, bomo lahko hodili po uhojenih poteh (pozimi je zelo obiskan Lubnik) ali pa kar po cestah, kjer bi bilo poleti prevroče. Čeprav so pozimi ceste v glavnem očiščene in prevozne, bomo srečali zelo malo avtomobilov (področje okoli Žirov, Ermanovca, Slajke). Format: 125 x 160 mm; 224 strani, šivano z nitjo, okrogel hrbet

CENA: V času od 15. 7. 2015 do 15. 8. 2015 lahko vodnik *Polhograjsko hribovje* kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom **8,97 €* (redna cena: 17,95 €)**, od 15. 8. 2015 do 15. 9. 2015, pa lahko ravno tako s 50-odstotnim popustom po ceni **11,95 €* (redna cena: 23,90 €)** kupite vodnik *Škofjeloško in Cerkljansko hribovje*.

*DDV je obračunan v ceni. Stroške poštnine plača naročnik.

INFORMACIJE, NAKUP in NAROČILA

Planinska zveza Slovenije, Planinska trgovina PZS:

na sedežu: Dvorakova ulica 9, Ljubljana, v času uradnih ur,

po pošti: p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, **po telefonu:** 01 43 45 684 v času uradnih ur, **faksu:** 01 43 45 691,

brezplačna telefonska številka 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu), **e-naročila:** narocilo@pzs.si ali **spletna**

trgovina PZS: <http://www.pzs.si/trgovina.php>. **Uradne ure** v Planinski založbi PZS, Ljubljana, Dvorakova 9: v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure (odmor za malico: 10.30–11. ure).

Slovenski planinski muzej:

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana, **telefon:** 08 380 67 30, **faks:** 04 589 10 35,

e-naročila: info@planinskimuzej.si.





Izhaja petnajstega v mesecu,
julija kot dvojna številka.
Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke,
ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.
115. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvorakova ulica 9, p. 214
SI-1001 Ljubljana
T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91
E: pv@pzs.si
www.planinskivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK:

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

Emil Pevec (tehnični urednik), Marta Krejan Čokl,
Zdenka Mihelič, Irena Mušič Habjan, Mateja Pate,
Dušan Škodič, Tina Leskošek, Mire Steinbuch

ZUNANJA SODELAVCA:

Peter Šilak, Mojca Volkar Trobeševšek

LEKTORIRANJE:

Marta Krejan Čokl, Katarina Marin Hribar,
Mira Hladnik, Mojca Volkar Trobeševšek, Vera Lašič

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:

Schwarz print, d. o. o.

NAKLADA: 4700 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte
po elektronskem mediju na naslov uredništva
ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne
vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave
ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega
objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo
uredniško politiko in prostorskimi možnostmi.
Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva
in PZS. Kopiranje revije ali posameznih delov brez
privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije,
Dvorakova ulica 9, p. 214 SI-1001 Ljubljana,
po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po
telefonu **080 1893 (24 ur na dan)**.

MODRA ŠTEVILKA



Številka transakcijskega računa PZS je 05100-
8010489572, odprt pri Abanki, d. d., Ljubljana.
Naročnina 39 EUR, 63 EUR za tujino, posamezna
številka 3,90 EUR, dvojna številka 4,90 EUR.
Člani PZS so upravičeni do 25% popusta na letno
naročnino Planinskega vestnika. Reklamacije
upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob
spremembi naslova navedite tudi stari naslov.
Upoštevali samo pisne odgovore do 1. decembra
za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti
sofinancirata Ministrstvo za šolstvo in šport RS in
Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS.



FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

Pogled na Triglav nad sedlom Luknja
Foto: Peter Strgar

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno
preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih
opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila
na nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora.
Žal pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega
se objektivne težave na terenu lahko spreminjajo
iz dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo
revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta
prevzeti nobene odgovornosti za morebitne
poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel
kdorkoli zaradi hoje in plezanja po gorah po
navodilih iz te revije.

Dve temi meseca v dvojni številki



Ko sem se vozil na tradicionalni poletni piknik uredništva k Jurju v Kamniško Bistrico in je radio poročal o smrtni nesreči kolesarja med Lescami in Begunjami, še nisem vedel, da je šlo za Marjana Manfredo - Marjona. Kar težko je verjeti, da se tako izkušen alpinist in himalajec, ki je preživel toliko gorskih viharjev, kjer je zaradi ozeblin ostal tudi brez več prstov, lahko tako tragično ponesreči na cesti. Tako se je od nas poslovila še ena alpinistična legenda. Naj vas spomnim, da je *Planinski vestnik* pogovor z Marjonom objavil v sedmi številki leta 2006 (str. 43–47), poleg svojega bogatega življenja in mnogih vrhunskih alpinističnih dosežkov pa nam je zapustil tudi knjigo *Ledeno sonce* iz leta 1990. Priporočam v branje, če je še niste vzeli v roke. O njem pa bomo še pisali, obljudim.

Letos bi poleg 120-letnice *Planinskega vestnika* težko spregledali še eno pomembno obletnico planinske organizacije – 120. obletnico Aljaževega stolpa. 7. avgusta 2015 bo namreč minilo 120 let, odkar je dovški župnik Jakob Aljaž kot znamenje slovenstva, nacionalnega ponosa in domoljubja na vrhu Triglava postavil stolp. Od takrat je Aljažev stolp eden najbolj prepoznavnih simbolov Slovenije, ki združuje in povezuje Slovence ne samo v domovini in zamejstvu, pač pa po vsem svetu. Naj vas že zdaj in tukaj povabim na osrednjo slovesnost 7. avgusta 2015 ob 18. uri pred Slovenskim planinskim muzejem s priložnostnim kulturnim programom, z nagovori in odprtjem razstave o Aljaževem stolpu in slikarske razstave udeležencev likovne kolonije Vrata 2015. Istega dne bo ob 9. uri na vrhu Triglava tudi priložnostna slovesnost s krajšim kulturnim programom ter slavnostnim nagovorom. Uredništvo je ta pomemben jubilej obeležilo s temo meseca že v tej številki.

Naneslo je, da imamo v tokratni številki kar dve temi meseca. Če je prva usmerjena bolj zgodovinsko, je druga precej bolj praktična. Pišemo namreč o planinskih zemljevidih. O njih smo sicer pisali že decembra 2011, vendar smo se tokrat teme lotili z nekoliko drugačnega vidika, in sicer glede ustreznosti in primernosti kart za uporabnike. V začetnem delu predstavljamo analizo redakcijskega načrta planinskih kart Planinske zveze Slovenije (PZS) in vas seznanjamo s predvidenim razvojem ter usmeritvami planinske kartografije pri PZS. Vabim pa vas, da si posebej natančno preberete zadnji prispevek. V njem namreč avtor opozarja na lastnosti kart, ki naj jih uporabniki upoštevajo pri izbiri in nakupu. Na slovenskem trgu je vse bolj bogata bera planinskih zemljevidov, tudi tujih, in še kako prav vam bo prišlo, da boste znali presoditi, kaj so značilnosti kakovostnega zemljevida. Pridobljena znanja vam bodo gotovo prišla prav tudi kje v tujini pa tudi pri nakupu turističnih zemljevidov.

Gotovo ste že po sami teži in debelini revije opazili, da je tokratna številka obsežnejša kot običajne, ki ste jih vajeni. Verjamem, da ste spremljali dogajanje ob koncu leta 2014, ko je nastala sprememba pri članarini PZS, ki je imela za posledico, da naročnina na *Vestnik* v letu 2015 ni več vključena v članarino. Posledice te odločitve so zdaj več ali manj jasne: več kot tisoč manj naročnikov. A s tem revije nikakor "ni konec". Z nami ste ostali najzvestejši bralci, ki podpirate revijo Planinske zveze Slovenije in stojite ob strani prizadevanjem uredništva, da bi revija še naprej ohranila dosedanje vsebino in obliko. V uredništvu smo zdaj še trdneje odločeni, da nadaljujemo v tej smeri. A zmanjšana sredstva na račun števila naročnikov so povzročila, da smo bili primorani zmanjšati obseg dveh poletnih števil na eno, vendar to dvojno. Prepričan sem, da boste ta ukrep razumeli. Samostojno avgustovsko številko smo začeli izdajati leta 2006, prej pa je bila dolga desetletja poletna številka dvojna.

Za poletno branje smo vam poleg dveh bogatih tem meseca pripravili celo vrsto člankov različnih zvrsti in žanrov, ki vam bodo gotovo polepšali in obogatili dopustniške dni, med drugim tudi o varnosti v gorah, o gorskem reševanju in Gorski reševalni zvezi Slovenije, o čemer že nekaj časa nismo pisali. Pripravljamo tudi že zanimive jesenske teme.

Piknik uredništva Pri Jurju pa je uspel kot že dolgo ne. Zabavali smo se v nekoliko pomlajeni sestavi (vsi uredniki, žal, v teh, za nas ne prav lahkih časih, niso ostali z nami).

Želim vam obilo prijetnega branja, čudovite poletne ture po gorah, mi pa se spet beremo septembra. Srečno!

Vladimir Habjan





Opisi tur

-  Velika Raduha, po zavarovani poti
-  Velika Raduha, po Hojnikovi poti čez Lanež
-  Velika Raduha, s Kosmačevih Rastk
-  Velika Raduha, iz Solčave
-  Mönch, od kočice Mönchjochhütte
-  Jungfrau, od kočice Mönchjochhütte
-  Finsteraarhorn, od kočice Finsteraarhornhütte
-  Aletschhorn, preko JZ stene od kočice Oberaletsch

UVODNIK

- Dve temi meseca v dvojni številki** 1
Vladimir Habjan

ZGODOVINA

- Aljažev stolp – stodvajsetletnik** 4
Dušan Škodič

ZGODOVINA

- Aljažev stolp popackan z grafiti in barvo** 10
Dušan Škodič

ZGODOVINA

- Še pojasnilo glede nastanka zgradbe Morbegno** 12
Grega Žorž

ZGODOVINA

- Madonnina v Zadnjici** 14
Dušan Škodič

MINIATURA

- Počitek pod gorami** 15
Mojca Gubanc

INTERVJU

- Pogovor s Slavkom Rožičem** 16
Maja Duh

KOLUMN

- Potres v Nepal ali o sočutenju in solidarnosti** 19
Viki Grošelj

ZGODOVINA ALPINIZMA

- Cima Piccola di Lavaredo** 20
Hinko Rejec

PLANINSKA DOŽIVETJA

- Štirje bedaki** 24
Dušan Škodič

PLANINSKA ORGANIZACIJA

- Uresničevanje prizadevanj Alpske konvencije v praksi** 28
Zdenka Mihelič

INTERVJU

- Pogovor z Marcusom Reitererjem** 29
Blaž Lesnik

GEO-IZLET

- Kobla** 32
Boštjan Rožič, Petra Žvab Rožič, Nina Rman

ZGODBA

- O strahu nad prepadi** 36
Tomaž Radsel

PLANINSKA ORGANIZACIJA

- Atraktivnejši pristop na Lisco** 38
Zdenka Mihelič

PLANINSKA ORGANIZACIJA

- Vseslovenski planinski praznik** 39
Zdenka Mihelič

Z NAMI NA POT

- Raduha** 40
Janja Lipužič

Z NAMI NA POT

- Bernske Alpe** 53
Bor Šumrada

PLANINSKI ZEMLJEVIDI

- PZS v prenovljenem redakcijskem načrtu** 56
Rok Slavec

PLANINSKI ZEMLJEVIDI

- Planinski zemljevidi PZS** 59
Andrej Stritar

PLANINSKI ZEMLJEVIDI

- Ustreznost in primernost slovenskih planinskih kart** 61
Dušan Petrovič

PLEZANJE V SEVERNEM WALESU

- Mednarodno srečanje plezalcev 2015** 66
Klemen Žumer

GORE MEDITERANA

- Paglia Orba** 68
Brane Pahor

INTERVJU

- Pogovor z Alainom Gherzenom** 72
Martina Čufar Potard

KJE SO TISTE STEZICE?

- Solčavska panoramska cesta** 76
Marta Krejan Čokl

VARSTVO NARAVE

- Čudesa narave** 77
Pavel Dimitrov

FOTO NASVET

- Kompozicija ali kadriranje fotografije** 78
Oton Naglost

GORSKO REŠEVANJE

- Pripravljeni na poletno sezono** 81
Irena Mušič Habjan

GORSKA REŠEVALNA ZVEZA SLOVENIJE

- Pregled reševalnega dela v letu 2014** 84
Matjaž Šerkezi

VREMENSKE STOPINJE IN OPRIMKI

- Pretopla, suha in snežno podhranjena** 88
Miha Pavšek

NOVICE IZ VERTIKALE

- ŠPORTNO-PLEZALNE NOVICE 92

LITERATURA

- PLANINSKA ORGANIZACIJA 93

TNP

- SPM 96

SPM

SPM

Vsebine vseh Planinskih vestnikov

od leta 1895 dalje na
www.pvkazalo.si

